

VERDER OP WEG IN LABYRINT

Wie onlangs in januari tijdens de Nationale Onderwijstentoonstelling de stand van uitgeverij Kok bezocht, heeft het misschien al zien liggen of ingekeken: deel 2 van de nieuwe methode 'Labyrint'. In maart vorig jaar werd het eerste deel van deze methode tijdens een feestelijke bijeenkomst gepresenteerd. Ook deel 2 is even mooi uitgevoerd en vorm gegeven als het eerste: veel illustraties in full-colour, overzichtelijke teksten en opdrachten, gebonden in een stevige en fraaie band. Voor docenten en leerlingen een aantrekkelijk boek met een boeiende inhoud. Een boek, dat alle leerlingen van 12 tot 14 jaar wil aanspreken; leerlingen van allerlei levensbeschouwelijke herkomst, met verschillende aanleg en talenten: christenen, moslims, joden, Hindoes, humanisten.

Levensvragen en wereldgodsdiensten

Telde deel 1 zes hoofdstukken, in deel 2 zijn dat er acht. In dit tweede deel van de methode vindt een inleiding plaats in vier grote wereldreligies die ook in Nederland duidelijk aanwezig zijn, in volgorde van ontstaan: hindoeïsme, jodendom, christendom en islam. Korte hoofdstukken, geprogrammeerd voor vijf lessen, bedoeld als eerste kennismaking met de betreffende godsdienst. Wel is het een heel concrete en ervaringsgerichte kennismaking, waarbij geprobeerd wordt zowel het hart van de religie als de persoon van de gelovige te treffen.

De vier andere hoofdstukken behandelen rituelen (hoofdstuk 3) en levensvragen: vragen rond de beleving en waardering van tijd (hoofdstuk 1), omgaan met lichamelijke en relaties (hoofdstuk 5) en de zorg voor het milieu (hoofdstuk 7).

Uitgangspunt: hier en nu

In de drie hoofdstukken die een levensvraag programmeren en het hoofdstuk over de rituele dimensie van levensbeschouwing wordt hetzelfde zes-fasen model als in deel I gevolgd: verkenning, vraagstelling, verbreding en verdieping, confrontatie, toepassing, communicatie.

De vier hoofdstukken die inleiden in een van de wereldreligies zijn opgezet volgens een ander model. De vijf lessen worden vooral door thematische en inhoudelijke verschillen bepaald, naargelang de invalshoek die in de kennismaking met de religie genomen wordt. Elk hoofdstuk opent met twee bladzijden zonder opdrachten; tekst en beeld cirkelen daarbij rond een typerend symbool van de betreffende religie. De inleiding in de religies vindt plaats in het kader van een raamver telling, waarin een of twee jongeren de hoofdpersoon van een verhaal zijn. Een verhaal dat weliswaar voor zijn functie in de methode geconstrueerd is, maar waarbij wel gebruik is gemaakt van allerlei authentiek materiaal. In de vervollessen wordt de betreffende religie steeds verder verkend: startend bij de religie in zijn huidige verschijningsvorm in Nederland, eindigend bij 'waar het allemaal om begonnen is'. Dit beeld komt beter overeen met de realiteit van godsdiensten dan het beeld van een oorspronkelijke kern die overblijft als men alle aanslibbels uit later tijd heeft verwijderd. En de gevolgde werkwijze kan bovendien voorkomen dat tradities als museumstukken worden gepresenteerd.

Didactische keuzen

De inhoudelijke programmering berust uiteraard op didactische keuzen: communicatie, persoonlijke beleving en voorkeur voor verhaal en drama.

In communicatief opzicht ligt de prioriteit niet bij materiële, inhoudelijke informatie, maar bij het leren communiceren vanuit en met de behandelde levensbeschouwingen. In termen van basisvorming betekent dit voorrang voor de maatschappelijke relevantie en training van vaardigheden. Levensbeschouwingen worden voorts niet behandeld als inhoudelijke leersystemen, maar als manieren van leven van concrete mensen en groepen. Bij

voorkeur wordt gekozen voor narratieve en evocatieve teksten boven informatieve en argumentatieve. Kennismaking met de bronnen vindt eerder plaats via tweede taal dan via leerstellingen. Doordat levensbeschouwing gesitueerd wordt in het concrete leven en in de ontmoeting van mensen, gaat de aandacht primair uit naar gemeenschappelijke ervaringen en fundamentele opties.

Deze didactische keuzen bevorderen dat in het verloop van vijf lessen een ontwikkeling plaatsvindt van buiten naar binnen (op zoek naar het hart van de levensbeschouwing), van laag naar hoog niveau (van eenvoudige naar meer complexe informatie) en van kennisname naar belangstelling (geleidelijkaan verdiepend en waardierend).

Voor meer inhoudelijke informatie over Labyrint kunt u zich wenden tot Jan van Lier of Harry de Bruijn.

Labyrint; levensbeschouwing in de basisvorming (deel 2). Onder eindredactie van Jan van Lier, drs. Harry de Bruijn, dr. Bert de Reuver en drs. Stefan Vervaecke. Illustraties: Lucy Keijser en Geert Reinders. Lay-out: Bas Mazur. Leerlingenboek: formaat 23,5 (breed) x 22 cm (hoog). Rijk geïllustreerd, full-colour. ISBN 90-392-5221-1; prijs f 44,00. Handleiding: ISBN 90-392-5220-3; prijs f 67,50.

Labyrint is een uitgave van Kok Educatief te Kampen in samenwerking met het KPC in 's-Hertogenbosch.